

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 1. juna 2023. godine
Ref.: RK 2198/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI98/22

Podnosilac

Shefki Dibra

Ocena ustavnosti

Rešenja Apelacionog suda Ac. br. 9276/2021 od 18. novembra 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Shefki Dibra iz opštine Mitrovica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg pred sudom zastupa Adem Vokshi, advokat iz advokatskog društva "Vokshi & Lata" iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje Apelacionog suda Kosova [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud) u vezi sa Rešenjem Osnovnog suda u Mitrovici [C. br. 395/2007] od 20. septembra 2021. godine (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporeno Rešenje primio dana 7. decembra 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporenog Rešenja, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode koje su zagantovana članovima 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 46 [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6 (Pravo na pravično suđenje) i članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) kao i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 29. juna 2022. godine, Ustavni Sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je primio zahtev podnosioca zahteva koji je on podneo lično.
7. Dana 5. jula 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva, Apelacioni Sud i Osnovni sud. Istog tog dana, Sud je zatražio od Osnovnog suda da obavesti Sud u vezi sa datumom kada je podnosilac zahteva primio osporeni akt.
8. Dana 7. jula 2022. godine, Predsednica Suda je Odlukom [br. GJR. KI98/22], imenovala sudiju Selvete Gërzhaliu-Krasniqi za Sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, u sastavu sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
9. Dana 15. jula 2022. godine, Osnovni sud je podneo Sudu zatraženu povratnicu koja potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporeni akt dana 7. decembra 2021. godine.
10. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosovo, kojom prilikom je i počeo njegov mandat na Sudu.
11. Dana 27. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj Sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac tužbe podneo tužbu protiv tuženih, kompanije „Metalurgija e Zinkut“ i E.K. u pravnom predmetu u vezi sa otkazom ugovora o otkupu stana i potvrđivanjem prava stanovanja.

13. Dana 28. januara 2021. godine, Osnovni sud je rešenjem [C.br.395/2007] obavezao podnosioca zahteva da u roku od tri (3) dana od prijema rešenja dopuni tužbu tako što će priložiti originalne dokumente zajedno sa tužbom, u suprotnom bi se tužba smatrala povučenom. Podnosilac zahteva je odgovorio da je originalna dokumentacija uništena 1999. godine. Osnovni sud je 29. septembra 2021. godine rešenjem [C.br.395/2007] odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva zbog nepreciziranja tužbenog zahteva, odnosno nedostavljanje originalnih dokumenata sa obrazloženjem da se nije moglo tačno proveriti da li su dokumenta koje je dostavio podnosilac zahteva izdali i potpisali nadležni organi ili ne. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu tvrdeći da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno i bitnu povredu proceduralnih odredbi. Dana 18. novembra 2021. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac.br.9276/21] odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu. Apelacioni sud je obrazložio da tužba podnosioca ne sadrži elemente iz člana 253. ZPP-a, ugovor o kupoprodaji spornog stana nije priložen, dokumentacija nema broj protokola i druge razloge koje je naveo sud prvog stepena.
14. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava Rešenje Apelacionog suda [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine, tvrdeći da je isto doneto uz povredu njegovih ustavnih prava i sloboda. Osporena odluka se tiče jednog imovinskog spora između podnosioca zahteva kao tužitelja i tuženih strana kompanije "Metalurgija Cinka" i E.K. Osnovni sud je Rešenjem [C. br. 395/2007] od 20. septembra 2021. godine odbacio tužbu podnosioca zahteva zbog toga što tužbeni zahtev nije bio preciziran, odnosno zbog toga što nisu podneti originalni dokumenti sa obrazloženjem da se nije moglo verifikovati tačno da li su dokumenti koji su podneti od strane podnosioca zahteva bili izdati i potpisani od strane nadležnih organa ili ne. Nakon žalbe podnosioca zahteva, Apelacioni sud je u Rešenju [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je osporeno rešenje Osnovnog suda [C. br. 395/2007] od 20. septembra 2021. godine.

Navodi podnosioca zahteva

15. Podnosilac zahteva tvrdi da je Rešenje Apelacionog suda [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine, koje se tiče gore navedene tužbe za imovinski spor, doneto uz povredu njegovih ustavnih prava i sloboda, odnosno članova 24 [Jednakost pred zakonom], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 46 [Zaštita imovine] Ustava, a u vezi sa članom 6 (Pravo na pravično suđenje) i članom 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a.
16. Podnosilac zahteva, kao glavnu tvrdnju pred Ustavnim sudom je naveo pitanje nestanka dokumenata kao posledicu vanrednih okolnosti, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje kao i povrede proceduralnih odredbi, kojom prilikom su redovni sudovi povredili njegova prava koja su zagantovana Ustavom i EKLJP-om.
17. Sud takođe primećuje da je Podnosilac zahteva u svojim spisima predmeta pridružio i Obaveštenje Kancelarije Glavnog državnog tužioca [KMLC. br. 03/2022] od 28. februara 2022. godine, protiv kojeg podnosilac zahteva ne navodi ustavne tvrdnje niti traži od Suda da se isto stavi van snage.
18. Podnosilac zahteva traži od Suda da odluči da: (i) zahtev je prihvatljiv; (ii) došlo je do povreda članova 24, 31 i 46 Ustava u vezi sa članom 6 i članom 1 Protokola br. 1 EKLJP-a; (iii) proglasi nevažećim Rešenje Apelacionog suda [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine kojim se potvrđuje Rešenje Osnovnog suda [C. br. 395/2007] od 20. septembra 2021. godine i da se pitanje vrati Osnovnom sudu na razmatranje o meritumu.

Relevantne odredbe Ustava, Zakona i Poslovnika o Radu

Ustav

Član 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

Zakon

Član 49 (Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

Poslovnik o Radu

Pravilo 39 (Kriterijum o prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i [...].”

Ocena prihvatljivosti zahteva

19. Sud pre svega razmatra da li su ispunjeni kriterijumi o prihvatljivosti, navedeni u Ustavu i dalje precizirani u Zakonu i Poslovniku o Radu. S tim u vezi, u skladu sa stavom 1. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, Sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način. Sa druge strane, na osnovu stava 7. istog tog člana Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav navodno prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.
20. Sud se dalje poziva i na uslove o prihvatljivosti, kako je to dalje navedeno u Zakonu. S tim u vezi, u skladu sa stavom 1. člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ. Na osnovu stava 2., istog tog člana, Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

21. Što se tiče ispunjenja ovih kriterijuma, Sud prvenstveno naglašava da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava jedan akt nekog javnog organa, odnosno Rešenje Apelacionog suda [Ac. br. 9276/21] od 18. novembra 2021. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su propisana zakonom.
22. Međutim, Sud takođe želi da naglasi da na osnovu člana 49 (Rokovi) Zakona, zahtev se treba podneti u vremenskom roku od četiri (4) meseca. Rok počinje da teče od dana kada je podnosilac zahteva primio sudsku odluku. Ovaj zahtev je propisan i u tački (c) stava (1) pravila 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovnika o Radu, koja navodi se zahtev podnosi u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva.
23. S tim u vezi, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava Rešenje Apelacionog suda [Ac. br. 9276/21] od 17. aprila 2019. godine. Povratnica koja je podneta Sudu od strane osnovnog suda potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporeni akt dana 7. decembra 2021. godine. Podnosilac zahteva je podneo svoj zahtev pred Sudom dana 29. juna 2022. godine, više od dva (2) meseca nakon prijema osporenog akta. Samim tim, Sud zaključuje da je zahtev podnosioca zahteva podnet nakon zakonskog roka od 4 (četiri) meseca koji je propisan Zakonom i Poslovníkom o Radu, i samim tim je neprihvatljiv za razmatranje.
24. U slučajevima kada podnosilac zahteva ima pravo da mu se kopija konačne odluke lokalnih pravosudnih organa dostavi automatski, svrsi i nameri člana 49. Zakona bi najbolje služili kada bi se period od četiri meseca počeo računati od datuma kada je dostavljena prepiska te odluke (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a [Worm protiv Austrije](#), br. 83/1996/702/894, Presuda od 29. avgusta 1997. godine, stav 33).
25. Sud podseća da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, u skladu sa članom 49 Zakona i na osnovu pravila 39 (1) (c) Poslovnika o Radu, je da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji se odnose na ustavna pitanja razmatraju unutar jednog razumnog vremenskog roka i da ranije odluke ne budu konstantno otvorene da bi se osporavale (vidi, između ostalog, slučajeve Suda [KI48/21](#), podnosilac zahteva *Xhavit R. Sadrija*, Rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2021. godine, stav 44; i [KI45/21](#), podnosilac zahteva *Samedin Bytyqi*, Rešenje o neprihvatljivosti od 20. maja 2021. godine, stav 35; vidi takođe, između ostalog, slučaj ESLJP-a, [Mocanu i drugi protiv Rumunije](#), br. 10865/09,45886/07 i 32431/08, Presuda od 17. septembra 2014. godine, stav 258).
26. Sud ponavlja da je podnosilac zahteva samo pridružio spisima predmeta i Obaveštenje Kancelarije Glavnog državnog tužioca [KMLC. br. 03/2022] od 28. februara 2022. godine, protiv kojeg podnosilac zahteva nije naveo nikakve ustavne tvrdnje niti je zatražio od Suda da se isto stavi van snage. Međutim, Sud primećuje da je i gore navedeno Obaveštenje podneto van zakonskog roka od četiri (4) meseca, za jedan (1) dan, imajući u obzir da je zahtev podnet pred Sudom dana 29. juna 2022. godine.
27. U zaključku, na osnovu razloga koji su navedeni iznad, Sud zaključuje da zahtev nije podnet unutar zakonskog roka koji je propisan članom 49 Zakona i pravilom 39 (1) (c) Poslovnika o Radu i, samim tim, Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno, da li je u osporenom rešenju došlo do povrede ustavnih prava podnosioca zahteva.

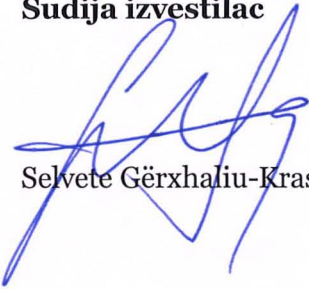
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 27, 49 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (c) Poslovnika o Radu, dana 27. aprila 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani